

Szczepanów

(Woj. Małopolskie)

Bazylika pw.
śś. Marii Magdaleny
i Stanisława BM

Sanktuarium
św. Stanisława BM

Opis kościoła:

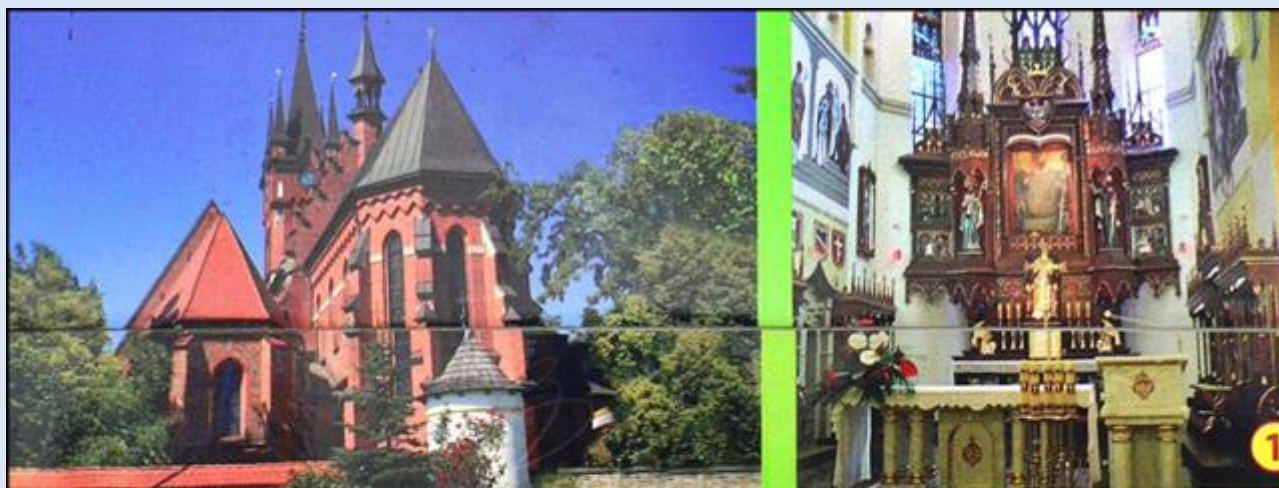
Jacek i Maria Łempiccy, *Święci w Polsce i ich kult w świetle historii*, Kraków 2008, str. 349-350
lub: Stanisław BM

http://sancti_in_polonia.wietrzykowski.net/2s.html

Wieś jest położona na południe od Brzeska, przy drodze lokalnej z Mokrzyšk. Miejsce urodzenia św. Stanisława BM.

Parafia powstała prawdopodobnie w XI wieku. Przekazy źródłowe z XIII wieku przypisują jej powstanie św. Stanisławowi.

Kościół parafialny jest pod wezwaniem św. Marii Magdaleny i św. Stanisława BM. Stanowi on połączenie dwóch budowli; starego kościoła murowanego, gotyckiego z XV wieku, fundacji Jana Długosza, miejscowego proboszcza, oraz przybudowanego do niego, obecnego z 1914 roku, neogotyckiego.

SANKTUARIUM W SZCZEPANOWIE

Szczepanów to według tradycji hagiograficznej miejsce urodzin św. Stanisława Biskupa i Męczennika (ok. 1030-1079). Pierwszy, gotycki kościół p.w. św. Marii Magdaleny powstał z fundacji Jana Długosza w II poł. XV w. Obecnie stanowi on południową nawę świątyni p.w. śś. Marii Magdaleny i Stanisława Biskupa, wybudowanej według projektu Jana Sas-Zubrzyckiego. Kościół uległ zniszczeniu podczas I wojny światowej i został odbudowany w okresie międzywojennym, czemu zawdzięcza współczesną, neogotycką bryłę. Wewnątrz świątyni na uwagę zasługuje romańska chrzcielnica z brązu i tryptykowy ołtarz, w którego centralnej części znajduje się obraz św. Stanisława. Wieża jest pięciokondygnacyjna z dwoma XVI-wiecznymi dzwonami. W 2003 r. kościół został wyróżniony tytułem bazyliki mniejszej. Najwięcej pielgrzymów przybywa tutaj w maju, lipcu i wrześniu - wtedy odbywają się odpusty ku czci patronów sanktuarium oraz święto przeniesienia relikwii św. Stanisława do tutejszego kościoła.

**BAZYLIKA MNIEJSZA
ŚW. MARII MAGDALENY
I ŚW. STANISŁAWA BM
W SZCZEPANOWIE**

ODPUST ZUPEŁNY W BAZYLICE

WIERNI KTÓRZY PODOŻNIĘ NAWIEDZĄ BAZYLIKĘ I WEZMĄ
LECZĄŁ W ŚWIĘTYM ODRĘDZIE, ALBO ODPROWIĄ "OKCZE NASZ
I WIERZĄ... POD ZWYKŁYMI WARUNKAMI INKANTACYJNA
SPOWIEDZ, KOMUNIA ŚWIĘTA I MODLITWA W INTENCJI OJCA
ŚWIĘTEGO; MOGĄ UZYSKAĆ ODPUST ZUPEŁNY:

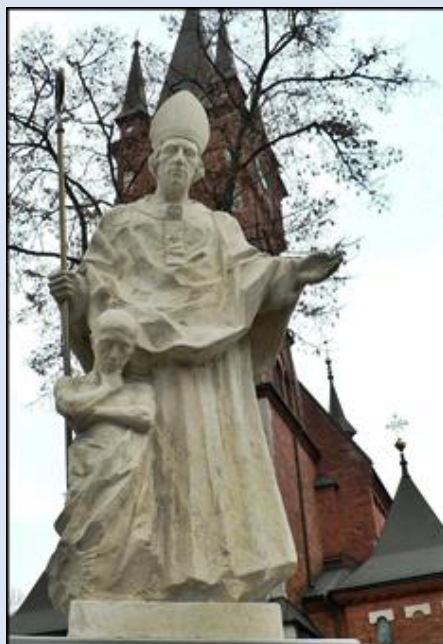
1. W ROCZNICE POŚWIĘCENIA BAZYLIKI
2. W DNIU LITURGICZNEGO ODBOHU UROCZYSTOŚCI JEJ
TYTUŁU - 8.V I 22.VII
3. W UROCZYSTOŚĆ ŚWIĘTYCH APOSTOŁÓW
PIOTRA I PAWŁA - 29.VI
4. W ROCZNICE NADANIA ROŚCOŁOWI TYTUŁU BAZYLIKI
MNIEJSZEJ - 20.VI
5. RAZ W ROKU W DNIU OGŁOSZONYM PRZEZ BISKUPA ORDYNARZA
6. RAZ W ROKU W DNIU DOWOLNIE WYBRANYM PRZEZ KAŻDEGO
Z WIERNYCH

W 225 ROKU
ISTNIENIA DIECEZJI TARNOWSKIEJ
FIGURE ŚW. STANISŁAWA BM
JAKO JUBILEUSZOWE WOTUM
SZCZEPANOWSKICH PARAFIAN
POBŁOGOSŁAWIŁ

ABP WIKTOR SKWORC
METROPOLITA KATOWICKI

13 LISTOPADA 2011

W pożarze w roku 1916 zniszczeniu uległo wyposażenie wnętrza. W nawie głównej znajduje się polichromia z XX wieku o treści związanej z Tysiącleciem Chrześcijaństwa w Polsce. W neogotyckim ołtarzu głównym jest kopia obrazu św. Stanisława BM (oryginał znajduje się w kościele św. Stanisława na cmentarzu).

W ołtarzu głównym, w starej części kościoła, umieszczony jest obraz z XV wieku, w formie tryptyku. Przedstawia on w polu środkowym Matkę Bożą z Dzieciątkiem w otoczeniu patronów Szczepanowa: św. Marii Magdaleny i św. Stanisława. Na bocznych skrzydłach pokazani są św. Mikołaj i św. Stanisław.

Święci w obu obrazach ciszą się wielką czcią.

Na cmentarzu znajduje się kościół pod wezwaniem św. Stanisława BM z końca XVIII wieku. Według tradycji zbudowano go w miejscu, gdzie stał dom rodzinny św. Stanisława.

Przed rokiem 1230 Wincenty Kadłubek napisał: „*A we wspomnianej wsi Szczepanów nasypy ziemne i dobrze widoczne fundamenty wskazują, gdzie ongiś wznosił się dom św. Stanisława*”.

Piotr Skarga pisze: „*W rodzinnej wiosce św. Stanisława, w Szczepanowie pokazują dziś jeszcze domek zamieszkały niegdyś przez pobożnych rodziców św. Stanisława*”.

Od dawnych czasów przemieniono go na kaplicę. W 1781 roku na jej miejscu zbudowano obecny kościółek. W głównym ołtarzu znajduje się obraz św. Stanisława z początku XVI wieku. Święty siedzi, w szatach pontyfikalnych na okazałej ławie, zwrócony twarzą do patrzącego Piotrowina u swoich stóp. W predelli scena kanonizacji świętego i świątyni z XV w.

**KAPLICA
NARODZENIA
ŚW. STANISŁAWA BM**

**Zbudowana w 1861 r.,
staraniem ówczesnego Księdza
Proboszcza Włodzicha Bobka,
na miejscu stajni, drewnianej
budowli pochodzącej z 1596 r.
Postawiona w miejscu narodzin
świętego. W jej wnętrzu, tuż za
ołtarzem, zachowany jest pień
dębu, pod którym przyszedł na
świat późniejszy święty.**

**St. Stanislaus, Bishop Martyr,
Birth Chapel.**
Built in 1861 as a result of
efforts made by the parish priest
of the time, Włodzich Bobek, in
place of the old wooden building
dating from 1596. Built in the
saint's place of birth. Inside, right
behind the altar, an oak trunk has
been preserved where the future
saint was born.

**STUDNIA
ZE ŹRÓDŁEM
ŚW. STANISŁAWA BM**

**Wybudowana na miejscu
łaskami słynącego źródła,
w którym Bogna obmyła
Św. Stanisława zaraz po Jego
narodzinach. Obecna,
drewniana konstrukcja,
przykryta gontowym dachem
pochodzi z XIX w. Pielgrzymi
nawiedzający to miejsce, zwiąra
czepią wodę i zabierając ją do
swoich domów wyprasząc dla
siebie liczne łaski i cudowne
zdrowienia.**

**Well with the spring of
St. Stanislaus, Bishop Martyr.**
Built in the place of the
miraculous spring, where Bogna
washed St. Stanislaus after he
was born. The present wooden
construction, covered with
a shingled roof, dates back to the
19th century. Pilgrims visiting
the place draw the water in deep
faith and, taking it to their homes,
obtain numerous graces and
miraculous healings.

W ołtarzach bocznych kościoła spotykamy cztery obrazy ze scenami z życia św. Stanisława, barokowe z XVIII w. Przedstawiono na nich: Napominanie króla przez św. Stanisława i Zabójstwo św. Stanisława. W zwieńczeniach bocznych ołtarzy są obrazy mniejsze: Wskrzeszenie Piotrowina i w drugim ołtarzu tej samej wielkości: Posiekanie ciała Męczennika.

W 1978 roku odnaleziono szesnastowieczny owalny obraz przedstawiający: Orły strzegące poćwiartowanego ciała Męczennika. Również z XVI wieku pochodzi ośmioboczny obraz, wiszący na ścianie tegoż kościoła, przedstawiający zabójstwo św. Stanisława przez porąbanie jego ciała.

W czasie przygotowań do obchodów 900-lecia śmierci św. Stanisława powstał zamiar przeniesienia obrazu z ołtarza głównego do kościoła parafialnego dla wzmożenia jego kultu. W wyniku przeprowadzonej dyskusji od zamiaru tego odstąpiono, ponieważ w zmienionych warunkach, jakie istnieją w kościele parafialnym, należało się spodziewać szybszego procesu niszczenia. Wykonano wierną kopię obrazu, którą umieszczono w ołtarzu głównym kościoła parafialnego.

Według tradycji św. Stanisław miał urodzić się w gaiku dębowym, w pobliskim źródleku obmyto dziecię. Była w tym miejscu stara, drewniana kaplica. W 1861 roku zbudowano murowaną z jednym ołtarzem opartym o pień dębu. W kaplicy znajduje się obraz narodzenia św. Stanisława. Stanowi on powiększoną kopię jednej z kwater tryptyku z początku XVI wieku. W sąsiedztwie, w obrębie muru otaczającego kaplicę, znajduje się studnia z obudową drewnianą. Ludność miejscowa i pielgrzymi uważają wodę z tej studni za cudowną. Tradycja mówi, że ze studni tej czerpano wodę do kąpieli małego Stanisława.

Obok kaplicy narodzenia, na kamiennej wysokiej kolumnie z XVII wieku umieszczona jest drewniana figura św. Stanisława. Całość ufundowana została przez parafian szczepanowskich w XVII wieku jako wotum dziękczynne za opiekę św. Stanisława, ujawniającą się w obronie przed zniszczeniem płonów przez gradobicie. Do dziś trwa tu przekonanie, że dzięki opiece św. Stanisława nigdy nie było tak wielkiego gradu, który zniszczyłby plony.

Ks. STANISŁAWOWI
STOJAŁOWSKIEMU
nieustrudzonemu
bojownikowi i obrońcy
praw ludu
w dowód czci i wdzięczności
ludność parafii i okolicy
Szczepanowa.

Trwa tu żywy kult św. Stanisława. W kościele na cmentarzu i w kaplicy narodzenia modli się szczególnie młodzież. Odpust trwa tydzień, bierze w nim udział 6 do 7 tysięcy wiernych. Co tydzień, w czwartki, odprawiane jest nabożeństwo do św. Stanisława.

W kapliczce narodzenia odprawiane jest nabożeństwo w dniu św. Anny - wtedy miał narodzić się Święty, tam także ludzie w potrzebie zamawiają Msze św.

O znaczeniu Szczepanowa jako Sanktuarium św. Stanisława świadczą słowa jakie w 1966 roku z racji uroczystości milenijnych powiedział arcybiskup Karol Wojtyła:

„Przybyliśmy - cały Episkopat Polski z księdzem Prymasem na czele, w pewnym sensie cały Kościół Polski, w zesłą niedzielę, 8 maja - na Wawel i na Skalkę. Do tego określonego sanktuarium św. Stanisława, biskupa i męczennika, patrona Polski. Ale czuliśmy w Krakowie, zwłaszcza my, tutejsi, że nasza droga nie jest jeszcze zakończona. Bo jeżeli mamy pójść drogą św. Stanisława do końca, trzeba nam przyjść tu do Szczepanowa. Na Wawelu i na Skalce zakończyło się to, co się rozpoczęło tutaj, w łonie matki, co tu na świat przyszło, co tu wypowiedziało pierwsze słowo - polskie, rodzime...”

zdjęcia: Jan Nitecki

zdjęcie w czerwonej obwódce zapożyczono z:
<http://www.polskaatrakcyjna.pl/core/file/image/20271/custom:640x480/image.png>